

Νόρμαν Μέιλερ (Norman Mailer), 1923 - 2007

"Αμερικανός μυθιστοριογράφος (γεννήθηκε το 1923 στο Λονγκ Μπραντς του Νιου Τζέρσυ, ΗΠΑ), ο οποίος καλλιέργησε με επιτυχία ένα δημοσιογραφικό ύφος, παρουσιάζοντας πραγματικά γεγονότα μέσα από την πλούσια σε υποκειμενικό στοιχείο και σε φαντασία μορφή του μυθιστορήματος. Με τα έργα του άσκησε ριζοσπαστική κριτική στον ολοκληρωτισμό, τον οποίο θεωρεί συμφυή με τη συγκεντρωτική δομή της εξουσίας στην Αμερική του 20ού αιώνα.

Ο Μαίηλερ αποφοίτησε από το Χάρβαρντ το 1943 με ειδικότητα στην αεροναυτική μηχανική. Το 1944 κατατάχθηκε στον στρατό και υπηρέτησε στον Ειρηνικό ως το 1946. Ενώ είχε ήδη εγγραφεί στη Σορβόνη, στο Παρίσι, έγραψε το Οι γυμνοί και οι νεκροί (The Naked and the Dead, 1948), που χαιρετίστηκε αμέσως ως ένα από τα τελειότερα αμερικανικά μυθιστορήματα που γεννήθηκαν από τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο.

Η επιτυχία του αυτή, στα 25 του χρόνια, τον έκανε να ελπίζει ότι θα αναδειχνόταν από συγγραφέας πολεμικών μυθιστορημάτων σε ηγετική μορφή της μεταπολεμικής γενιάς στον χώρο της λογοτεχνίας. Η αναζήτηση όμως θεμάτων και μορφών που θα του έδιναν τη δυνατότητα να εκφράσει την ουσία εκείνων τα οποία ο ίδιος θεωρούσε ως τα προβλήματα του καιρού του τον παγίδεψε σε έργα αναζήτησης, που έβρισκαν πολύ μικρή απήχηση στο πλατύ κοινό. Το δεύτερο μυθιστόρημα του Στο χείλος τής βαρβαρότητας (Barbary Shore, 1951) και το Πάρκο ελαφίων (The Deer Park, 1955) έγιναν δεκτά από την κριτική με εχθρότητα και ανάμικτα σχόλια. Το επόμενο σημαντικό έργο του ήταν ένα μεγάλης έκτασης δοκίμιο με τον τίτλο Ο Λευκός Νέγρος (The White Negro, 1957), μια γεμάτη συμπάθεια μελέτη ενός περιθωριακού κοινωνικού φαινομένου - των «χίπις».

Το 1959 ο Μαίηλερ προσείλκυσε και πάλι την προσοχή με τις Αυτοδιαφημίσεις του (Advertisements for Myself), μια συλλογή από ημιτελείς ιστορίες, τμήματα από μυθιστορήματα, δοκίμια, σχόλια, σημειώσεις σε καρτέ και ιδέες για μυθιστόρημα. Αυτό το συνονθύλευμα, ως τρόπος αυτοαπογύμνωσης και αυτοαποκάλυψης, κίνησε τον θαυμασμό της νεώτερης γενιάς, που αναζητούσε νέους τρόπους ζωής και νέες μορφές τέχνης. Τα μεταγενέστερα μυθιστορήματα του Μαίηλερ Αμερικανικό όνειρο (An American Dream, 1965) και Γιατί είμαστε στο Βιετνάμ; (Why are we in Vietnam?, 1967) διαβάστηκαν πλατιά, αν και δεν είχαν επιτυχία στον χώρο τής κριτικής.

Σε σύγκρουση με την κριτική και με τους αναγνώστες, ο Μαίηλερ εκτιμήθηκε λιγότερο ως μυθιστοριογράφος και περισσότερο ως δημοσιογράφος με τις Στρατιές της νύχτας (The

Armies of the Night, 1968), το Μαϊάμι και η πολιορκία του Σικάγου (Miami and the Siege of Chicago, 1968) και το Για μια φωτιά στο φεγγάρι (Of a Fire on the Moon, 1970). Από τα έργα του αξίζει ακόμη να αναφερθούν οι συλλογές δοκιμίων, Τα χαρτιά τού προέδρου (The Presidential Papers, 1963) και Κανίβαλοι και χριστιανοί (Cannibals and Christians, 1966), Το τραγούδι τού εκτελεστή (The Executioner's Song, 1979), μυθιστόρημα βασισμένο στη ζωή του κατάδικου δολοφόνου Γκάρυ Γκίλμορ, Αρχαία βράδια (Ancient Evenings, 1983), ο πρώτος τόμος μιας τριλογίας για την Αίγυπτο και Τα σκληρά παληκάρια δεν χορεύουν (Tough Guys Don't Dance, 1984), ένα σύγχρονο μυθιστόρημα αγωνίας και μυστηρίου («θρίλερ»). Έπειτα από το Harlot's Ghost (1991), εξέδωσε μια μελέτη για τον Λη Χάρβυ Όσβαλντ με τίτλο Η ιστορία τού Όσβαλντ (Oswald's Tale, 1995), το βιβλίο Πορτραίτο του Πικάσο σε νεαρή ηλικία (Portrait of Picasso as a Young Man, 1995) και μια παράδοση αναθεώρησης της ιστορίας του Ιησού με τίτλο Το κατά τον Υιόν Ευαγγέλιον (The Gospel According to the Son, 1997)".

(Εγκυκλοπαίδεια Πάπυρος Λαρούς Μπριτάννικα)

Νόρμαν Μέιλερ, έκανε το ρεπορτάζ μυθιστόρημα

Του Ηλια Μαγκλινη

Το καλοκαίρι που μας πέρασε, το τελευταίο που έζησε ολόκληρο ο Αμερικανός συγγραφέας Νόρμαν Μέιλερ, ο οποίος πέθανε το περασμένο Σάββατο σε ηλικία 84 ετών, η φημισμένη λογοτεχνική επιθεώρηση The Paris Review δημοσίευσε μία από τις τελευταίες συνεντεύξεις του. Ήταν το τεύχος 181 και από το σπίτι του στο Πρόβινσταουν της Μασαχουσέτης ο γηραιός Μέιλερ «φιλοξενήθηκε» στη στήλη του περιοδικού The Art of Fiction, συνομιλώντας επί δύο συνεχείς ημέρες με τον εξαιρετικό Σκωτσέζο συγγραφέα Αντριου Ο' Χέιγκαν, για την πορεία του στα γράμματα, από τον θρίαμβό του «Οι γυμνοί και οι νεκροί» έως το πρόσφατο «Κάστρο στο δάσος».

Ενα από τα ερωτήματα του Ο' Χέιγκαν ήταν για το στοιχείο της βίας στο έργο του. Η απάντηση του Μέιλερ ήταν ότι η «βία είναι ένα από τα τελευταία σύνορα που απέμειναν για να εξερευνήσουμε εμείς οι μυθιστοριογράφοι». Σύμφωνα με τον Μέιλερ, αν οι μεγάλοι συγγραφείς του 19ου αιώνα πραγματεύτηκαν τον έρωτα και τις απογοητεύσεις του κι ακόμα τους τρόπους με τους οποίους η κοινωνία μπορεί να συντρίψει το άτομο, μετά ήρθε ο εικοστός «αιώνας των άκρων». Ο Μέιλερ δήλωνε συνεπαρμένος από τον τρόπο με τον οποίο ο μεγάλος Ερνεστ Χέμινγουεϊ πραγματευόταν το θέμα της βίας στα βιβλία του. «Συνεπαρμένος, όχι όμως και ικανοποιημένος».

Οπότε, κατά κάποιον τρόπο, με την ορμή και τη θηριώδη αυτοπεποίθηση που τον

χαρακτήριζε, πήρε από μόνος του τη σκυτάλη από τον «πατερούλη» της αμερικανικής λογοτεχνίας. «Τον Χέμινγκουεϊ τον σαγήνευε η βία διότι το σώμα του είχε σακατευτεί στον πόλεμο», έλεγε ο Μέιλερ, αναφερόμενος στον τραυματισμό του Χέμινγκουεϊ το 1917, όταν υπηρετούσε ως τραυματιοφορέας στα χαρακώματα του ιταλικού μετώπου. Ο Μέιλερ δεν τραυματίστηκε, ωστόσο, συμμετείχε ως μάχιμος τυφεκιοφόρος του πεζικού σε ένα από τα πιο σκληρά πεδία μάχης του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου: αυτό των Φιλιππίνων. Ετσι, ο γεννημένος το 1923 στο Νιου Τζέρζι φοιτητής του Χάρβαρντ, που ονειρευόταν να γίνει «νέος Τολστόι», με το που επέστρεψε το 1946 στο σπίτι του στο Μπρούκλιν, στρώθηκε στη δουλειά: νωρίς το πρωί διάβαζε την «Αννα Καρένινα» και μετά έγραφε πυρετωδώς το μυθιστόρημα που το 1948 θα έκανε θραύση ως «Οι γυμνοί και οι νεκροί» - ένα από τα «100 Καλύτερα Μυθιστορήματα στον Κόσμο», σύμφωνα με τη Modern Library. Τότε, ο Μέιλερ λανσαρίστηκε μαζί με τον Τζέιμς Τζόουνς (συγγραφέα του «Από 'δω στην αιωνιότητα» και της «Λεπτής κόκκινης γραμμής») και τον Ουίλιαμ Στάιρον (δημιουργό της «Επιλογής της Σόφι») ως μέλος της νέας τριανδρίας της αμερικανικής λογοτεχνίας, η οποία θα αντικαθιστούσε εκείνη των Χέμινγκουεϊ - Φόκνερ - Φιτζέραλντ. Ωστόσο, όσο καλά άρχισαν τα πράγματα με το παρθενικό βήμα του Μέιλερ, τόσο άσχημα εξελίχθηκαν με την «Ακτή της Μπαρμπάριας» (1951) και το «Πάρκο των ελαφιών» (1955), που κατακρεουργήθηκαν από τους κριτικούς.

Εκείνος όμως δεν πτοείται. Είναι η εποχή που αρχίζει να βγάζει προς τα έξω την larger than life περσόνα του, με οργιώδη πάρτι στο σπίτι του στο Μανχάταν, άφθονο μποξ (ξύλο γενικότερα, μέσα κι έξω από το ρινγκ) και άστατη ερωτική ζωή. Ο Μέιλερ δεν ήταν ποτέ ο απομονωμένος συγγραφέας αλλά ένας άνθρωπος της αγοράς – συχνά με αγοραίο ύφος και ήθος. Ήταν εξάλλου μεγάλος εχθρός του politically correct, και των Αμερικανίδων φεμινιστριών.

Στα μέσα της δεκαετίας του '50 πρωτοστατεί στην ίδρυση της περίφημης Village Voice, συμμετέχει στα underground κινήματα της εποχής, τη δεκαετία του '60 γυρίζει πειραματικές ταινίες (πρόσφατα προβλήθηκαν όλες στο Μανχάταν σε ρετροσπεκτίβα), ενώ το 1967 συλλαμβάνεται για τη συμμετοχή του σε διαδηλώσεις. Επιπλέον, από το 1960 έως και το 1996 καλύπτει τα συνέδρια των δύο μεγάλων πολιτικών κομμάτων.

Το 1969 αποπειράται να πάρει το χρίσμα των Δημοκρατικών για τη δημαρχία της Νέας Υόρκης - και, βέβαια, εκδίδει το ένα βιβλίο μετά το άλλο κυρίως έρευνες, βιογραφίες, ρεπορτάζ: δολοφονία Κένεντι, Βιετνάμ, Κάσιους Κλέι, Μέριλιν Μονρόε, Πικάσο κ.ά.

Πατέρας και παππούς (έκανε συνολικά έξι γάμους και εννέα παιδιά), ο πολυσχιδής Μέιλερ, παρά τα προβλήματα υγείας που του άφησαν τα χρόνια των καταχρήσεων, είχε δημόσια

παρουσία τον τελευταίο καιρό: σε ομιλίες του κατήγγειλε την κυβέρνηση Μπους και τον πόλεμο στο Ιράκ, ωστόσο, ο μεγάλος του καημός ήταν να περάσει στην ιστορία ως μυθιστοριογράφος. Σήμερα οι Αμερικανοί τονίζουν ότι πενθούν έναν από τους κορυφαίους τους μυθιστοριογράφους, αλλά όταν εξέδωσε το μυθιστόρημα «Κάστρο στο δάσος» (κυκλοφορεί στα ελληνικά από τις εκδόσεις Καστανιώτη, όπως και τα άπαντά του), με θέμα την παιδική ζωή του Χίτλερ (μια ιδέα που τον απασχολούσε εδώ και μισόν αιώνα), ο Μέιλερ εξέφρασε το παράπονο ότι οι περισσότεροι μιλούν για τα βιβλία, ρεπορτάζ και όχι για τα μυθιστορήματά του. Πάντως, για το «Τραγούδι του εκτελεστή», βιβλίο του 1979, βραβευμένο με Πούλιτζερ, με εκτεταμένη πραγματολογική έρευνα και θέμα την εκτέλεση του δολοφόνου Γκάρι Γκίλμορ, ο Αμερικανός συγγραφέας δήλωσε στην Paris Review ότι το θεωρούσε μυθιστόρημα. «Εάν τοποθετήσεις τα γεγονότα με τέτοιο τρόπο ώστε να δίνουν πνοή στον αναγνώστη, τότε γράφεις μυθοπλασία. Η μυθοπλασία δεν είναι παραμύθια ή θρύλοι ή να λες πράγματα που δεν είναι αληθινά σε αντίθεση με άλλα που είναι. Κάτι μπορεί να είναι αληθινό και την ίδια στιγμή να είναι μυθοπλασία». Τι παράξενο: κάτι ανάλογο θα μπορούσαμε να πούμε και για τον (μυθιστορηματικό) βίο του Νόρμαν Μέιλερ.

http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_world_2_13/11/2007_248734